

Siseministri 2. novembri 2023. a käskkirja nr 1-3/124 „Sisejulgeolekufondi meetme 1.2 „Teabevahetuse tõhustamine ja hõlbustamine“ toetuse andmise tingimused“ muutmise

Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 10 lõigete 2 ja 4 alusel, koosõlas siseministri 2. novembri 2023. a käskkirja nr 1-3/124 „Sisejulgeolekufondi meetme 1.3 „Teabevahetuse tõhustamine ja hõlbustamine“ toetuse andmise tingimused“ punktiga 11.1

Muudan siseministri 2. novembri 2023. a käskkirja nr 1-3/124 „Sisejulgeolekufondi meetme 1.2 „Teabevahetuse tõhustamine ja hõlbustamine“ toetuse andmise tingimused“ (edaspidi *käskkiri*) alljärgnevalt:

1. Muudan käskkirja tiitellehel olevat toetuse andmise tingimuste abikõlblikkuse perioodi ja sõnastan selle järgmiselt:

„Toetuse andmise tingimuste abikõlblikkuse periood. 01.03.2022–31.12.2029“

2. Muudan käskkirja tiitellehte ja lisan elluvijaks Eesti Kohtuekspertiisi Instituudi (edaspidi *EKEI*).

3. Muudan käskkirja punkti 1 sissejuhatavat osa ja sõnastan selle järgmiselt:

„Käskkirjaga reguleeritakse siseministri 18. septembri 2025. a käskkirjaga nr 1-3/65 kinnitatud Sisejulgeolekufondi 2021–2027 rahastamiskava meetme nr 1.2 „Teabevahetuse tõhustamine ja hõlbustamine“ toetuse andmise ja kasutamise tingimusi ja korda.“.

4. Täiendan käskkirja punkti 2.3.1. viimase lõiguga ja sõnastan selle järgmiselt:

„SMIT soetab riistvara vastavalt eelanalüüsis selgunud konfiguratsioonile.“.

5. Muudan käskkirja punkti 2.3.5. ja sõnastan selle järgmiselt:

„2.3.5. Projekti elluvijja: RAB.“.

6. Muudan käskkirja punkti 2.4.1. teist lõiku ja sõnastan selle järgmiselt:

„Kriminaalpolitsei igapäevatöö lahutamatuks osaks on aina enam teabe kogumine avalikest allikatest. Projekti tulemusena arendatakse välja tõhusam avalikest allikatest andmete kogumise, töötlemise ja analüüsimise võimekus ning sellega tagatakse ühtlasi ka politseile pandud ülesannete efektiivne ja tulemuslik täitmine.

Eesmärk on välja arendada keskkond, mis võimaldab turvaliselt OSINT meetoditega teavet koguda nii, et on tagatud tehniliselt turvaline brausimine, kogutud teabe salvestamine ja süstematiseerimine. Brauseri külge ehitakse vabavaralisi OSINT tööriistu, mida saaks ühest kohast kasutada ning mis võimaldaks kiiremini ja efektiivsemalt teavet erinevatest keskkondadest otsida. Samuti on eesmärk luua automaatne vaatlusprotokollide

genereerimise võimalus, mis automaatselt lisab pildid ja teksti õigele dokumendivormile, koos täpsete kuupäevadega jne. Eelnimetatud võimekuste väljaarendamisega luuakse eeldused edaspidiselt ka veebi kraapimismooduli arendamiseks, mis võimaldab märgitud keskkondadest teavet koguda, salvestada ning hiljem selle peal otsinguid teha.“.

7. Muudan käskkirja punkte 2.4.2. ning 2.4.3. ja sõnastan need järgmiselt:

„2.4.2. Projekti sihtrühm:

PPA ametnikud, sh PPA keskkriminaalpolitsei ja teised PPAs, Kaitsepolitseiametis, Maksu- ja Tolliametis, RABis OSINT teabe kogumise ja analüüsiga tegelevad ametnikud.

2.4.3. Projekti tulemus:

Ametnike jaoks on välja töötatud platvorm, mis võimaldab jätkusuutlikult ja ühetaoliselt tegeleda OSINT teabe kogumise ja analüüsiga.“.

8. Muudan käskkirja punkti 2.5.2. ja sõnastan selle järgmiselt:

„2.5.2. Projekti sihtrühm:

PPA keskkriminaalpolitsei ja teised PPAs OSINT teabe kogumise ja analüüsiga tegelevad ametnikud.“.

9. Muudan käskkirja punkti 2.9.1. viidet 8 ja sõnastan selle järgmiselt:

„⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EL) 2019/817 ja (EL) 2019/818“.

10. Täiendan käskkirja punktidega 2.10., 2.11. ning 2.12. ja sõnastan need järgmiselt:

„2.10. **Europoli infosüsteemi (EIS) andmelaadur**

2.10.1. Projekti eesmärk ja sisu

Schengeni soovitusel kohaselt tuleb võtta kasutusele automaatne andmelaadur Europoli infosüsteemiga (edaspidi *EIS*) suhtlemisel. Vastavalt Europoli määrusele¹ peavad Euroopa Liidu (edaspidi EL) liikmesriigid sisestama EISi kriminaalteavet, mis puudutab rahvusvahelist organiseeritud ja rasket kuritegevust. Eesmärk on välja selgitada teabes esinevad seosed või muu oluline kokkupuude andmete vahel, mis on seotud:

- isikutega, keda kahtlustatakse Europoli pädevusalasse kuuluva kuriteo toimepanemises või selles osalemises või kes on sellise kuriteo eest süüdi mõistetud;
- isikutega, kelle puhul on faktilisi tõendeid või piisav alus uskuda, et nad panevad toime Europoli pädevusalasse kuuluvaid kuritegusid.

Projekti raames arendatakse välja automatiseeritud teabe edastamise protsess, millega valideeritakse andmelaaduri abil kriteeriumitele vastava kogutud teabe saatmist EISi. Projekti tegevustega seotud hanke viib läbi SMIT.

2.10.2. Projekti sihtrühm

Eesti uurimisasutused, sh PPA, Maksu- ja Tolliamet, Kaitsepolitseiamet ja Euroopa Liidu politseiasutused.

2.10.3. Projekti tulemus

Kasutusel on automaatne EIS andmelaadur. Tagades Eesti kriminaalteabe otsingutega kättesaadavuse teiste liikmesriikide pädevatele asutustele, on võimalik saada tabamuste

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. a määrus (EL) 2016/794, mis käsitleb Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametit (Europoli)

korral teavet teiste riikidega sihtmärkide ja seotud piiriüleste kuritegude kohta, et alustada ja/ või läbi viia ühiseid menetlusi. See aitab kaasa kiiremale organiseeritud kuritegevusega seotud menetluste läbiviimisele.

2.10.4. Projekti abikõlblikkuse periood
01.01.2026– 31.08.2029

2.10.5. Projekti elluviija: PPA

2.11. Prüm II võimekuse tõstmine ja tagamine PPAs

2.11.1. Projekti eesmärk ja sisu

Prüm raamistiku eesmärk on parandada, ühtlustada ja hõlbustada kuritegevusalase teabe (DNA-profiilid, daktüloskoopia, näokujutiste), sõidukite registreerimisandmete ning politseiregistrite andmete vahetamist kuritegude tõkestamiseks, avastamiseks ja uurimiseks liikmesriikide pädevate asutuste vahel ning liikmesriikide ja Europoliga vahel. Samuti võimaldada ka teadmata kadunud isikute otsimist ja tuvastamata inimsäilmete tuvastamist. Tagamaks tõhusamat politseikoostöö raames toimuvat automatiseeritud andmete otsingut ja vahetust uuendati ning laiendati 2024. a Prüm II määruse² kohaldamisala ning ajakohastati tehnilisi ja õigusnõudeid.

Selleks, et tagada andmevahetuskõlbliku kvaliteediga biomeetria hõivet kõigis hõivekohtades, soetatakse sõrmejäljeskannerid, kaamerad ning lisavarustus ning tagatakse nende elukaar.

Prüm II arendustega seoses rahastatakse projektist PPA arenduseksperdi tööd ja asjakohastes töögruppides ja lähetustel osalemist. Arenduseksperdi ülesandeks on tagada Prüm II tegevuste koordineerimine PPAs ning koostöö teiste siseriiklike asutustega.

SMIT hangib sõrmejäljehõive seadmed ning nendega kaasnevad litsentsid/tootetoe.

2.11.2. Projekti sihtrühm

PPA, sh kriminaalmenetlust läbiviivad ametnikud

2.11.3. Projekti tulemus

Projekti tulemusena on hangitud sõrmejäljeskannerid, kaamerad ja lisavarustus ning on tagatud Prüm tegevuste koordineerimine Eestis.

2.11.4. Projekti abikõlblikkuse periood
01.01.2026-31.12.2029

2.11.5. Projekti elluviija: PPA

2.12. Prüm II võimekuse väljaarendamine EKEIs

2.12.1. Projekti eesmärk ja sisu

Projekti eesmärgiks on Prüm II võimekuse loomine EKEIs. Projektist rahastatakse selle ühe komponendi - biomeetria hõive tarkvara - soetust.

² Prüm II määrus - Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. märts 2024. a määrus (EL) 2024/982, milles käsitletakse politseikoostöö raames toimuvat automatiseeritud andmete otsingut ja vahetust

Prüm andmevahetuse raames on kuritegude uurimiseks ja ärahoidmiseks omavahel ühendatud Euroopa riikide DNA, sõrmejälgede ja sõidukite registrinumbrate andmebaasid. Prüm andmevahetus lähtub Euroopa Nõukogu otsustest 2008/615/JSK ja 2008/616/JSK ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustest (EL) 2018/1726, (EL) 2019/817 ja (EL) 2019/8181.

Üle kümne aasta töös olnud andmevahetus (nn Prüm I) on praeguseks jõudnud etappi, kus vajab ajaga kaasas käimiseks nii tehnilist kui sisulist edasiarendust. Selleks muudeti 2021. aastal Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega seni kehtinud Prüm regulatsioone. Kaasajastatud Prüm - Prüm II - toob muuhulgas uuendusena sisse:

- 1) tsentraalse ruuteri kasutuselevõtu senise bilateraalse andmevahetusmudeli asemel
- 2) näokujutiste vahetamise
- 3) isikuandmete poolautomaatse vahetamise.

Isikuandmete poolautomaatse andmevahetuse eelduseks Prüm II raames on riikliku süüteomenetluse biomeetriaregistri (edaspidi *RSBR*) tarkvaralise lahenduse valmimine. RSBRi arendab Registrate ja Infosüsteemide Keskus riigieelarve vahenditest, kuid tarkvara üks komponent – biomeetriaühive tarkvara – hangitakse käesoleva projekti raames.

Hanke viib läbi Registrate ja Infosüsteemide Keskus.

2.12.2. Projekti sihtrühm

Projekti sihtrühmaks on biomeetria hõivavad PPAs ja vanglates, EKEI biomeetriliste valdkondade töötajad, Prüm andmevahetusega tegelevad isikud Eestis ja teistes EL liikmesriikides.

2.12.3. Projekti tulemus

Projekti tulemusena on hangitud biomeetriaühive tarkvara, mis teeb võimalikuks Prüm II andmete vahetamise Eesti ja teiste EL liikmesriikide vahel.

2.12.4. Projekti abikõlblikkuse periood

01.12.2025-31.08.2029.

2.12.5. Projekti elluvijja: EKEI.“

11. Täiendan käskkirja punktis 4.1. toodud tabelit järgmiste ridadega:

Europoli infosüsteemi (EIS) andmelaadur	O.1.3 Välja töötatud/ kohandatud/ hooldatud IKT-süsteemide arv	arv	0	1	IKT-süsteem hõlmab riistvara, tarkvara ja andmeid. See näitaja hõlmab hiljuti loodud/ kohandatud/hooldatud IKT-süsteeme. IKT-süsteemide loomine tähendab uue IKT-süsteemi loomist. Kohandatud/ hooldatud IKT-süsteem hõlmab kõiki muudatusi pärast IKT-süsteemi kasutuselevõttu, et parandada vigu, parandada jõudlust vm, sealhulgas lisada olemasolevale IKT-süsteemile uusi funktsioone või uuendada riistvara
Prüm II võimekuse tõstmine ja tagamine PPAs	O.1.3 Välja töötatud/ kohandatud/ hooldatud IKT-süsteemide arv	arv	0	1	IKT-süsteem hõlmab riistvara, tarkvara ja andmeid. See näitaja hõlmab hiljuti loodud/ kohandatud/hooldatud IKT-süsteeme. IKT-süsteemide loomine tähendab uue IKT-süsteemi loomist. Kohandatud/

					hooldatud IKT-süsteem hõlmab kõiki muudatusi pärast IKT-süsteemi kasutuselevõttu, et parandada vigu, parandada jõudlust vm, sealhulgas lisada olemasolevale IKT-süsteemile uusi funktsioone või uuendada riistvara
	O.1.4 Ostetud seadmete arv	arv	0	90	Seadmed on materiaalne vara, millele on antud inventarinumber. See näitaja koondab IKT-süsteemide jaoks ostetud seadmeid ja hõlmab ka renditud või liisitud seadmeid.
Prüm II võimekuse väljaarendamine EKEIs	O.1.1 Koolitustegevuses osalejate arv	arv	0	5	Osaleja - füüsiline isik, kes saab otseselt koolitusest kasu. Kui üks ja sama isik saab ühe projekti raames erinevat tüüpi koolitust, tuleb temast projekti aruandluses teatada ainult üks kord.
	O.1.3 Välja töötatud/ kohandatud/ hooldatud IKT-süsteemide arv	arv	0	1	IKT-süsteem hõlmab riistvara, tarkvara ja andmeid. See näitaja hõlmab hiljuti loodud/ kohandatud/hooldatud IKT-süsteeme. IKT-süsteemide loomine tähendab uue IKT-süsteemi loomist. Kohandatud/ hooldatud IKT-süsteem hõlmab kõiki muudatusi pärast IKT-süsteemi kasutuselevõttu, et parandada vigu, parandada jõudlust vm, sealhulgas lisada olemasolevale IKT-süsteemile uusi funktsioone või uuendada riistvara

12. Täiendan käskkirja punktis 4.2. toodud tabelit järgmiste ridadega:

Europoli infosüsteemi (EIS) andmelaadur	R.1.5 Liikmesriikides / julgeolekuga seotud ELi ja detsentraliseeritud infosüsteemidega / rahvusvaheliste andmebaasidega koostalitlusvõimeliseks muudetud IKT-süsteemide arv	arv	1	Süsteemide koostalitlusvõimeliseks muutmine tähendab, et süsteemid on võimelised teavet/andmeid vahetama ja kasutama. Näitaja hõlmab koostalitlusvõimet riiklike info- ja kommunikatsioonitehnoloogia süsteemide ning riiklike süsteemide ja ELi, detsentraliseeritud süsteemide ja rahvusvaheliste andmebaaside vahel.
	Selliste haldusüksuste arv, kes on hiljuti välja töötanud / kohandanud olemasolevaid mehhanisme/menetlusi /vahendeid/juhiseid koostööks teiste liikmesriikidega / liidu organite, ametite või asutustega / kolmandate riikidega /	arv	1	Haldusüksus on avaliku võimu kandja osa, mis on seotud teabevahetusega õiguskaitseasutuste ja muude pädevate asutuste ning teiste liikmesriikide, asjaomaste liidu organite, samuti kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega.

	rahvusvaheliste organisatsioonidega			
Prüm II võimekuse tõstmine ja tagamine PPAs	Selliste haldusüksuste arv, kes on hiljuti välja töötanud / kohandanud olemasolevaid mehhanisme/menetlusi /vahendeid/juhiseid koostöös teiste liikmesriikidega / liidu organite, ametite või asutustega / kolmandate riikidega / rahvusvaheliste organisatsioonidega	arv	1	Haldusüksus on avaliku võimu kandja osa, mis on seotud teabevahetusega õiguskaitseasutuste ja muude pädevate asutuste ning teiste liikmesriikide, asjaomaste liidu organite, samuti kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega.
Prüm II võimekuse väljaarendamine EKEIs	R.1.5 Liikmesriikides / julgeolekuga seotud ELi ja detsentraliseeritud infosüsteemidega / rahvusvaheliste andmebaasidega koostalitlusvõimeliseks muudetud IKT-süsteemide arv	arv	1	Süsteemide koostalitlusvõimeliseks muutmine tähendab, et süsteemid on võimelised teavet/andmeid vahetama ja kasutama. Näitaja hõlmab koostalitlusvõimet riiklike info- ja kommunikatsioonitehnoloogia süsteemide ning riiklike süsteemide ja ELi, detsentraliseeritud süsteemide ja rahvusvaheliste andmebaaside vahel.
	R.1.7 Nende osalejate arv, kes peavad koolitust oma töö jaoks kasulikuks	arv	5	Selleks et teha kindlaks, kas osaleja peab koolitust kasulikuks, tuleb igalt osalejalt küsida tema arvamust. Osaleja arvamuse saab registreerida ja esitada kohe pärast koolituse toimumist.
	R.1.8 Nende osalejate arv, kes teatavad kolm kuud pärast koolitust, et nad kasutavad koolituse käigus omandatud oskusi ja pädevust	arv	5	3-6 kuud pärast koolituse toimumist tuleb igalt koolitusel osalejalt küsida tema arvamust ja alles siis saab tema arvamuse registreerida ja esitada selle näitaja all.

13. Täienda käskkirja punktis 5. toodud tabelit järgmiste ridadega ja eemaldan viimase rea:

Europoli infosüsteemi (EIS) andmelaadur	138 213,75	46 071,25	184 285	1%
Prüm II võimekuse tõstmine ja tagamine PPAs	590 642	196 881	787 522 (sh kuni 522 000 eurot seadmete soetamiseks)	2,2%
Prüm II võimekuse väljaarendamine EKEIs	600 000	200 000	800000	0%

14. Muudan käskkirja punkti 7.6.5. ja sõnastan selle järgmiselt:

„7.6.5. temaatilistel koolitustel, seminaridel, õppereisidel, töögruppides, konverentsidel osalemise kulud (sh päevaraha, kindlustus, transport, majutus, osalustasud). Kolmandates riikides toimuvatel üritustel (sh koolitustel, seminaridel, õppereisidel, konverentsidel) osalemine tuleb eelnevat kooskõlastada SiMiga. Vastav põhjendus esitada SiMile e-toetuse keskkonna kaudu vähemalt 60 päeva enne koolituse toimumist;“.

15. Muudan käskkirja punkti 9.2 ja sõnastan selle järgmiselt:

„9.2. Elluviija peab täitma lisaks TATis sätestatud kohustustele ühendmääruse §-des 10 ja 11 toetuse saajale kehtestatud kohustusi.“.

16. Muudan käskkirja punkti 10.2. ja sõnastan selle järgmiselt:

„10.2. Elluviija esitab SiMile projekti tegevuste, tulemuste ja näitajate saavutamise edenemise lõpparuande e-toetuse keskkonna kaudu 30 päeva jooksul alates tegevuse abikõlblikkuse perioodi lõppkuupäevast. Kui projekti tegevused lõppevad enne abikõlblikkuse perioodi lõppu, tuleb lõpparuanne esitada 30 päeva jooksul tegevuste lõppemisest arvates.“.

17. Muudan käskkirja punkti 10.8. ja sõnastan selle järgmiselt:

„10.8. Projekti aruandes puuduste esinemise korral annab SiM elluviijale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks ning SiM kinnitab aruande kümne tööpäeva jooksul peale puuduste kõrvaldamist.“.

18. Muudan käskkirja punkti 11.7. ja sõnastan selle järgmiselt:

„11.7. SiMil on õigus toetust suurendada ja vähendada. Toetuse summat võib suurendada, kui see on põhjendatud ja projektide rahastamise eelarve jääk seda võimaldab.“.

Lisa: Seletuskiri